

Linuxos Jabber kliensek tesztelése

Bevezetés

A Jabber egy decentralizált üzenetküldő protokoll, mint arról valószínűleg többen is hallottatok már. Szabványos, elterjedt és kiforrott. Bárki futtathat saját szervert, és ezt akár hozzá is kapcsolhatja a publikus Jabber hálózathoz. GNU előnyben: Windows-zal szemben bárkinek lehet saját, ingyenes és főleg igényes Jabber kliense és szervere is. A kliensek aktuális és többnyire hivatalos listája megtekinthető a Jabber honlapján, én is innen kerestem a tesztelendő programokat (a március 15-i listát figyelembe véve).

A tesztkörnyezet egy Debian SID Linux, elsődlegesen KDE ablakkezelővel, de telepítve voltak a Gnome könyvtárak is. Coccinella és Tkabber kivételével az összes tesztelt programhoz volt hivatalos Debian csomag, lehetőleg ezeket használtam telepítéshez, tehát előfordulhat, hogy nem a lehető legfrissebb verziót próbáltam ki.

Alapvető szolgáltatásnak tekintem a következőket: természetesen az üzenetküldés, ezen kívül account regisztráció, SSL vagy proxy kapcsolódás, fájlküldés, szobák támogatása, magyar ékezetes betűk kezelése. Ezeket a tulajdonságokat tehát nem is fogom külön említeni. Csak GPL licenstes programokat fogok tesztelni, azon belül is csak grafikus felületűeket. (Vannak konzolos kliensek, sőt, Emacs nevű szövegszerkesztőbe integrált is.)

Amiket nem teszteltem: Akeni, BuddySpace, tkJabber (nem GPL), Cabber, centericq, CJC, IMCom, jabber.el, JabberX, JWGC (nem grafikus felület). Maradt tehát tíz jelölt, először részletesebben leírom a róluk szerzett tapasztalataimat, végül pedig összefoglalom a fontosabb dolgokat és képeket is mutatok. A screenshotok leginkább a hivatalos honlapokról származnak (esetenként a kontaktlistát kisebbre vettem).

Ayttm (0.4.6)

Egyszerű program, a készítője szerint az elsődleges célja az egyszerűség és a stabilitás. Több protokollt is támogat, ehhez képest a probléma az, hogy egyszerre csak egyetlen Jabber szervert tudunk megadni, míg több más programban ez accountonként változhatott. Nem tudom, hogy mit ronthatam el, de nem sikerült kapcsolódni egyetlen egy Jabber szerverhez sem, csak ICQ működött. Pedig ugyanabban az időben ugyanahhoz a szerverhez más programmal sikerült.

A screenshot alapján nem néz ki túl rosszul, de ez igazából csak az ablakkezelőnek köszönhető. Díszítő elemekben nem bővelkedik, a főablakon sincs sok vezérlőelem. Sok beállítása van, mindenféle eseményhez tudunk egyéni hangot rendelni, importálni tudja több nagyobb IM kliens kontaktlistáját. Funkcióból sincs valami sok, azonban aki egy minél egyszerűbb programra vágyik, annak lehet, hogy pont ez a megfelelő. Arra azonban fel kell készülni, hogy talán másnak sem fog menni a kapcsolódás.

Coccinella (0.94.7)

A honlapon található egy olyan Linuxos csomag, amit nem sikerült kipróbálni. Egy önkicsomagoló program volt talán, de hiányolta a TK csomagot, pedig telepítve volt a megfelelő verzió. Ezután a forráscsomagot töltöttem le, és meglepve tapasztaltam, hogy az egész TCL-ben írták, és így nincs is rajta mit fordítani. Ezáltal sebességet tekintve átlag alatti. Tesztelés közben több programhibát találtam, ezen nem is lepődtem meg, a TCL-ről nem egy univerzális és portolható nyelv jut az eszembe. A legrosszabb, hogy a felhasználókeresés funkció nem működött, tehát ha nem tudjuk, kit keresünk, akkor itt be is fejezhetjük a használatát.

Scripthez képest viszont jó megjelenésű, grafikus, sokoldalúan testreszabható. Sajnos az ablakja nem elég kicsi, a menük és az állapotsorok elég sok helyet elfoglalnak, és nem is sikerült eltüntetnem őket. Üzenet érkezésekor tud hangot adni. Különösen tetszett a rajztábla funkció, két fél rajzolhat egy közös felületre. Több accountot is képes tárolni, amelyekből kapcsolódáskor lehet választani. Képes szerverlista letöltésére. Van benne nyelvi támogatás, de egyelőre nagyon kevés nyelvre van lefordítva. Támogat kiterjesztéseket, a reklámja szerint ilyenek segítségével tud MP3-at lejátszani vagy akár írott szöveget szintetizálni.

Gabber (0.8.8)

A Gabber egy kicsit összezavart engem. Létezik egy Gabber 1 és egy Gabber 2. Utóbbi project még csak néhány hónapos. Az zavart össze, hogy a Gabber 1 sokkal jobban néz ki és sokkal többet tud, mint a 2. Valószínűleg szinte a nulláról kezdték újraírni, tehát a 2-es verziót egyelőre senkinek nem ajánlom. Attól félek, hogy ez avval is jár, hogy az 1-es most már kevésbé támogatott, bár ez nem biztos. A továbbiak az 1-es verzióra vonatkoznak.

Első induláskor egy jól kitalált varázsló fogadott, ahol minden lényeges dolgot beállíthattam. A kinézete nagyon szimpatikus, az meg pláne tetszett, hogy a menüket nem csak ki- és bekapcsolni lehet, hanem át is lehet helyezni őket. Sok más programmal ellentétben itt a főmenüt is el lehetett rejteni, és egy kényelmes jobbklikkel vissza is lehetett hozni. Üzenet érkezésekor hangot ad, de ezt sajnos sehol sem tudtam kikapcsolni.

Az szintén nagyon tetszett, hogy van egy minimális (eszköztár ikon) méretű kis külön ablak, amelyre kattintva a főablakot lehet elrejtetni és visszahozni, és ebben a kis ablakban azt is jelzi egy villogó ikonnal, ha üzenet érkezett. Helyigényben tehát evvel a beállítással verhetetlen ez a program olyan ablakkezelők esetén, amelyeknél a többi kliens nem képes ikont elhelyezni a tálcán. Összességében tetszett, a Gnome felület miatt kényelmes és ismerős volt a kezelése, és tud mindent, ami kell.

Gaim (0.75)

Minden jel szerint nagyon komoly program, és népszerű is, az egyik legokosabb. A dizájn egyszerű és tetszetős, grafikus díszítésekkel. Nagyon sok protokollt támogat, például IRC, ICQ, MSN, Yahoo, stb. A felhasználó fiókokat hoz létre, accountonként és protokollonként külön-külön. Egyszerre több fiókhoz is kapcsolódhatunk, és azt is be lehet állítani, hogy induláskor csatlakozzon-e automatikusan. A partnerlistára szobákat is fel lehet venni.

Szinte teljesen le van fordítva magyarra, de Linuxon igazából nem tart sokból azt az 1-2 angol szót lefordítani, ha értünk hozzá. Van benne partner figyelő, ami figyelmeztet, ha egy adott partnerünk például belépett, de ezen kívül sok más lehetőség is van. A figyelmeztetés módja többféle lehet: hang lejátszása, üzenetablak megnyitása, vagy akár parancs végrehajtása is. Rengeteg dolgot lehet benne beállítani. A főablak teljes mértékben testreszabható, a partnerlista és a főmenü kivételével sikerült mindent eltüntetni róla, tehát a lehető legkisebb helyen is elfér.

Támogat plugineket, az általam telepített csomagban már eleve sok volt. Első ránézésre nagyon hasznos volt az üzenet figyelmeztető plugin, ami elég sokféleképpen tud jelezni, és a tálca plugin. A honlapján található még néhány további is. Témákat is letölthetünk hozzá, ezen a téren már egész nagy a választék.

GNU Gadu

Túl sok problémával kerültem szembe. Az újabb, 2.x verziós gg2 Debian csomagnak hibásak voltak a függőségei, és nem lehetett telepíteni. Forrásból próbálkoztam, de többek között nem sikerült lefordítani hozzá a Jabber támogatást. Az 1.x verzió települt ugyan csomagból, de számomra érthetetlen okokból lengyel nyelvű volt az egész interfész, tehát itt fel is kellett adnom. Egyetlen pozitívum a tálca ikon. Lengyelül abszolút nem tudok, de néhány egyéb tulajdonságára is sikerült rájönnöm, lásd összehasonlító táblázat. Ha a Debian csomag megjavul, akkor valószínűleg menni fog majd a progi, remélhetőleg nem annyira rossz, csak nekem nem volt szerencsém.

Gossip (0.7.2)

Gnome-ra írt és rendkívül egyszerű kliens, minden bizonnyal a legegyszerűbb az összes közül. Egy barátságos varázslóval indult, miután mindent kitöltöttem, rögtön kapcsolódott és már működött is. Összesen két általános beállítási lehetőség van, egyikkel a smiley-kat lehet rajzokká konvertálni, a másikkal a hangokat lehet ki- és bekapcsolni. A megjelenése tetszett Gnome-hoz illően, bár kevésbé volt átalakítható a főablaka, mint Gabbernek. Összesen egy accountot képes tárolni. Kinézetre sokban hasonlított Gaim-re, az is elképzelhető, hogy másoltak: a főmenüben sok azonos ikon volt, és például az új üzenet dialógusablak is nagyon hasonlított a két kliensben. Teljesen zökkenőmentes volt a használata, olyan kevés dolog van benne, hogy eleve sokkal kevesebb a hibalehetőség. Nem is lehet róla többet írni, a lényeg, hogy ennél egyszerűbb program nem létezik.

Kopete (0.8.1)

Pontosan azt kaptam, amit KDE-től vártam: ez a legszebb, legfelhasználóbarátabb program, és rendkívül okos, tudását csak a Gaim-mel lehet összemérni. Szintén sok protokollt támogat, és egyazon főablakban egyszerre szerepelhet minden account kontaktlistája. Itt is rengeteg a beállítási lehetőség, üzenetjelzésre talán itt van a lehető legtöbb módszer a KDE-ben egységes KNotify-nak köszönhetően. A megjelenést a szokásos KDE-s módon lehet beállítani: színek, betűtípusok, sőt, gyorsbillentyűk. Különösen tetszett, hogy smileyból 15-20-féle készlettel

rendelkezik, szebbnél szebbek, a kontaktlista ikonokat is úgy állítgatjuk, ahogy csak a kedvünk tartja. Az egész főablakot átrendezhetjük, és úgy általánosságban bármi mást is. Nem részletezem tovább, hogy mit tud, röviden szólva mindent, evvel a klienssel egyszerűen minden rendben van.

Hogy ne legyek teljesen elfogult, leírom egy másik csoport véleményét is. Sokak szerint a KDE túl sok erőforrást igényel. Manapság ez szerintem nem igazán probléma, egyébként is a KDE sokat fejlődött gyorsaságban az utóbbi időkben. Persze a Linuxot a skálázhatósága miatt szeretjük, és olyan gépen is lehet szép grafikus kliensünk, amire egy Windows XP sosem települne fel. De aki szereti és használja a KDE-t, az csak ezt használja, semmi mást.

Psi (0.9.1)

Tetszett a főablak elrendezése, az volt benne a nem szokványos, hogy az eszköztárba tetszőleges új gombokat vihetünk fel. Vannak hozzá nyelvi csomagok, de magyar még nincs közöttük. Összességében véve egy egész egyszerű program. Azért vannak extra funkciói is, például láttam benne egy olyan ablakot, ami az adott Jabber szerver plusz szolgáltatásait deríti fel, ilyen például a konferencia.

A legtöbb beállítási lehetőség a megjelenésre vonatkozik. A kinézetét olymódon változtathatjuk, hogy megadhatjuk neki kedvenc betűtípusunkat és bizonyos elemek színeit is módosíthatjuk. Sokféle színes smiley és egyéb ikon van hozzá, például a kontaktlista ikonjait könnyedén ICQ- vagy MSN-szerűvé varázsolhatjuk. Az alapkészletben voltak animált üzenetjelző ikonok is. A projekt honlapjáról pedig több ikonkészletet is letölthetünk.

Több accountot kezel, ráadásul egyszerre többhöz is kapcsolódhatunk. Van még egy szint ezek fölött, ez a profil: egy profil nagyjából egy felhasználónak felel meg, és egy profilhoz tartozik egy vagy több account. Természetesen van lehetőségünk automatikus kapcsolódásra is. A hangokhoz egyedi hangfájlokat rendelhetünk, az események jelzésének módját több lehetőség közül lehet kiválasztani.

SIM (0.9.2)

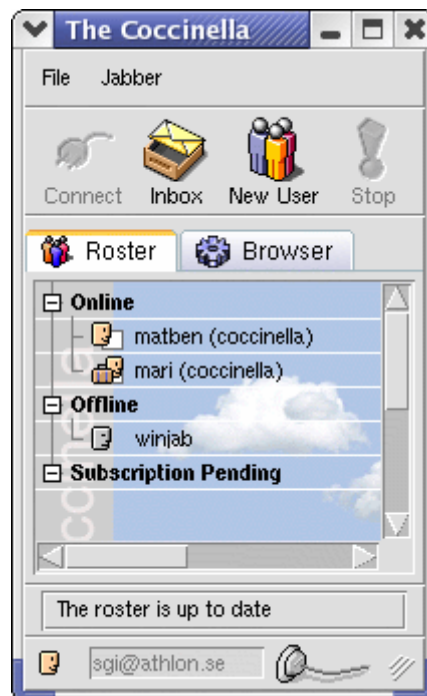
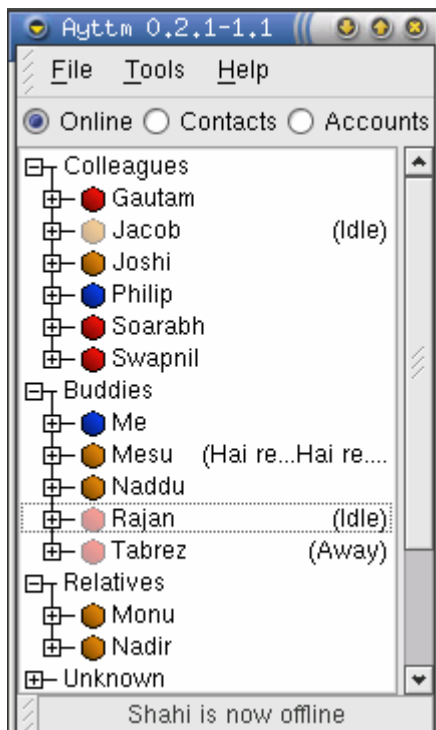
A főablak nagyon kis helyen elfér, csak négy parancsikon van rajta. Sok protokollt támogat, és érdekes módon mobiltelefonhoz is tud kapcsolódni, SMS-ezés céljából. Rengeteg dolgot lehet rajta beállítani, a legjobb benne, hogy felhasználónként más-más eseményeket szabhatunk meg, és nagyon is sokfélét. Sajnos itt is előjött ugyanaz a probléma, mint Ayttn-nél: nem tudtam Jabber szerverhez kapcsolódni. Egy másik hibája, hogy ha a tálca ikon jobbgombos menüjéből zártam be, mindig hibával halt meg.

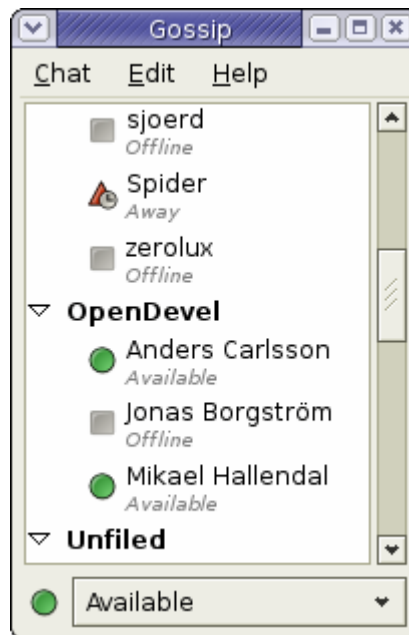
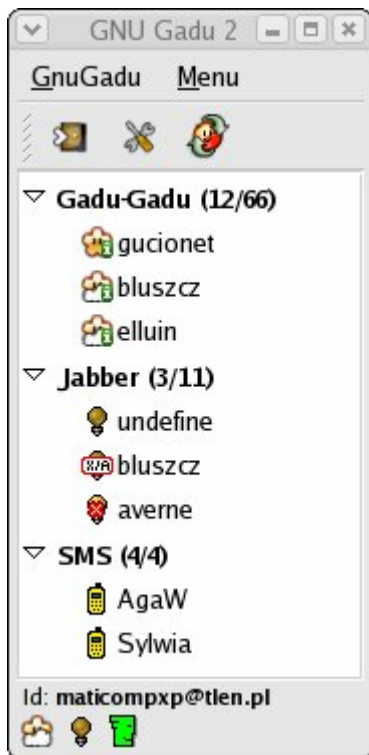
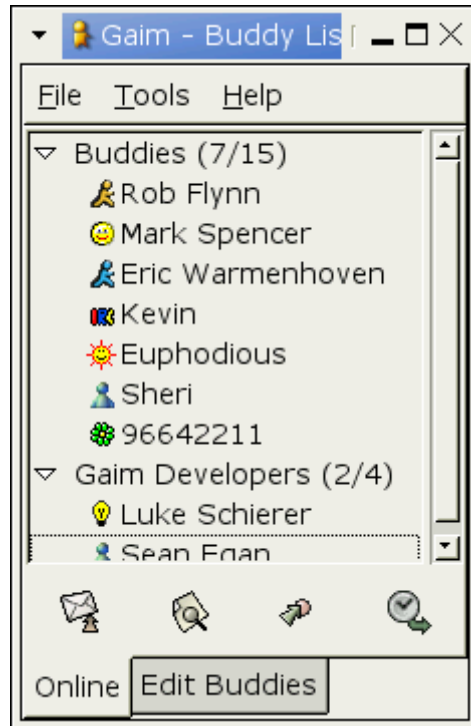
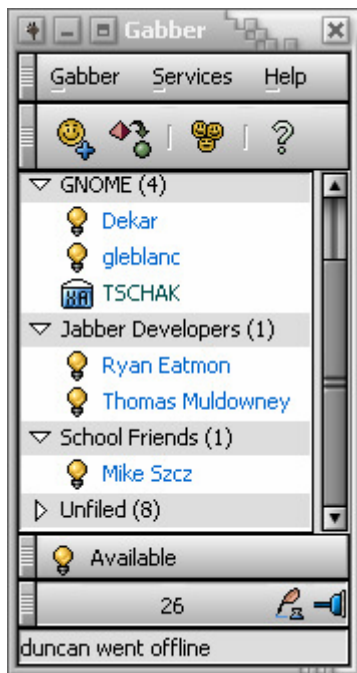
Az SMS-ezésen kívül előnye még, hogy támogat plugineket, alapból több, mint 20 plugin települt fel, szerintem a legértelmesebb plugin funkciók a stílusok (sokfélét lehet letölteni), átlátszó ablakok, és háttérkép a felhasználólistában. Általánosságban elmondható, hogy grafikailag nagyon színes már pluginek nélkül is. Sokféle módon lehet vele szöveget is formázni üzenetküldéskor, az üzenetküldő ablakban két sornyi csupa színes ikon volt. Végző soron a több apró hiba ellenére nem egy rossz program, és nekem tetszett a megjelenése.

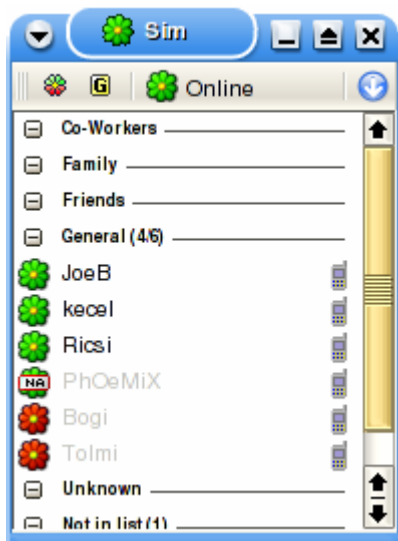
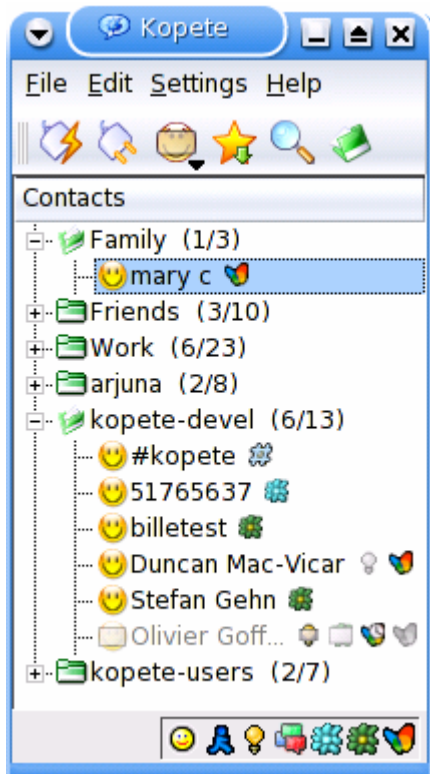
Tkabber (0.9.5)

TCL-ben írták, és ez miatt hasonló problémák jelentkeztek, mint Coccinella esetében. Apró hibák, túl nagy helyet foglal, lassú. A különbség annyi, hogy ez a kliens nem is néz ki olyan jól, és a konfigurációja nagyon kényelmetlen a többi klienshez képest. Mondhatnám, fapados, elsősre a konzolos Emacs konfigurálása jutott eszembe róla. Alapból úgy indul el, hogy az ablak elfoglalja az egész képernyőt, és füleket használ. Ezt a programból nem is lehet megváltoztatni. Kézzel kell a konfiguráció egy részét szerkeszteni, hogy több kis ablakkal induljon el, mint a többi kliens. Nem sikerült rávenni a betűk simítására sem, nagyon rosszul nézett ki. Tud hangokat lejátszani, de én valahogy erre nem tudtam rávenni, az egyetlen opció a néma mód volt. A honlapjáról tölthetünk le hozzá témákat és újabb ikonokat. Itt is tudunk böngészgetni a Jabber szerverek és szolgáltatásaik között.

Screenshots

Összehasonlítás

Készítettem egy összehasonlító táblázatot az összes kliensről, a lényegesebb szempontok szerint. A kinézet az általános megjelenítésre vonatkozik (például mennyire grafikus). A beállítások szempont inkább mennyiségre, mint minőségre vonatkozik, minőség szerint nehéz lenne osztályozni. Az extrák az extra funkciókat, plusz szolgáltatásokat jelentik, a pluginek itt is

pozítvumot jelentenek. Hangoknál nem csak egy-egy pittyenésre gondolok, hanem egyéni beállítási lehetőségekre is. Az események alatt olyan eseményeket értek, mint például annak a figyelése, hogy egyik ismerősünk online lett. Eseményjelzés azt jelzi, hogy mennyire testreszabható, esetleg mennyire zavaró, ha valamilyen eseményt jelez a kliens, a hangok itt plusz pontot jelentenek. Plugineknél az a program volt kiemelkedő, amely külön letöltés nélkül eleve sok plugint tartalmazott. A hibátlan működés a telepítés és használat közben felmerült kellemetlenségekre vonatkozik.

	Aytm	Coccinella	Gabber	Gaim	GNU Gadu	Gossip	Kopete	PSI	Sim	Tkaber
Kinézet	-	++	+	++	-	+	++	+	++	-
KDE tálca ikon	-	-	+	+	+	+	+	-	+	-
Beállítások	++	++	+	++	+	-	++	+	++	+
Magyar nyelv	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-
Extrák	+	+	-	+	?	-	+	+	+	+
Hangok	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+
Események	+	-	-	+	?	-	+	+	+	-
Eseményjelzés	+	-	++	+	?	-	+	+	+	-
Egyéb protokollok	+	-	-	+	-	-	+	-	+	-
Több account	+	+	-	+	?	-	+	+	+	-
Üzenetformázás	-	-	-	+	?	-	+	-	+	-
Pluginek	+	+	-	++	?	-	+	-	++	-
Hibátlan működés	-	-	+	+	-	+	+	+	-	-

Konklúzió

Nagyon nehéz megmondani, hogy melyik a legjobb program. A KDE felhasználóknak van a legkönnyebb dolguk, ugyanis nekik ott van a Kopete. Szerintem a legnagyobb tudású program a Gaim. Kinézetre jobban tetszett még a többinél a Gabber, a Psi, és a Sim. Egyszerűség szempontjából a Gossip a nyerő.

Mivel csak grafikus programokat teszteltem, ezért mindet nagyon könnyű használni, és az alapvető Jabber használatra mindegyik ugyanolyan jó, kivéve persze azokat, amik itt-ott nem működtek. Nagyrészt azonban nem volt gondom a stabilitással. A legtöbb programnál írtam, hogy képes például hangokkal jelezni az eseményeket. Akinek különleges igényei vannak, annak többet kell kutatnia, de valószínűleg minden esetben talál megfelelő programot.

Grafikus felület esetén tehát átlagfelhasználóknak azt tudom javasolni, hogy ha a programok tudása alapján nem tudnak dönteni, akkor döntsenek kinézet alapján. Mindegyik program egy kicsit más, máshol vannak a gombok, menük, máshogy kell kezelni, de gyorsan meg lehet tanulni. Egy kevés tesztelés után hamar kiderül, hogy az adott program "kézre áll-e", és tényleg olyan szép-e, mint a fentebbi képeken.

Referenciák

Jabber honlap: <http://www.jabber.org/>

Linuxos kliensek listája: <http://www.jabber.org/software/clients.php?Platform=linux>

Aytm: <http://aytm.sourceforge.net/>

Coccinella: <http://hem.fyristorg.com/matben/>

Gabber: <http://gabber.sourceforge.net/>

Gaim: <http://gaim.sourceforge.net/>

GNU Gadu: <http://www.gadu.gnu.pl/>

Gossip: <http://gossip.imendio.org/>

Kopete: <http://kopete.kde.org/>

Psi: <http://psi.affinix.com/>

SIM: <http://sim-icq.sourceforge.net/>

Tkabber: <http://tkabber.jabber.ru/>

Szerző

Írta: Fejes József (joco@irckecel.hu)

2004.03.22.